ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Рамазонзода Наргис Рамазон (Файзова Наргис Рамазоновна) дар мавзуи «Мукаммалгардонии технологияи истеҳсол ва коркарди абрешим», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) — доктор аз рӯйи ихтисоси 6D073302 — Технология ва коркарди аввалияи маҳсулоти нассоҷӣ ва ашёи хом пешниҳод гардидааст

Диссертатсияи Рамазонзода Наргис Рамазон ба ҳалли масъалаҳои технологӣ ва истеҳсолии марбут ба истеҳсоли пилла, коркарди аввалияи он, истифодаи маҳсулоти иловагӣ ва истеҳсоли маҳсулоти абрешимӣ равона гардидааст.

Мавзуи таҳқиқот бо назардошти зарурати рушди саноатикунонии босуръати кишвар, истифодаи самараноки ашёи хоми маҳаллӣ ва зиёд намудани истеҳсоли маҳсулоти рақобатпазири нассоҷӣ мубрам мебошад. Абрешими табиӣ ҳамчун нахи дорои хосиятҳои баланди физикию механикӣ, технологӣ ва эстетикӣ барои истеҳсоли матоъҳои босифат ва маҳсулоти дорои арзиши баланди бозорӣ истифода мешавад. Самаранокии истеҳсоли он бошад, аз сифати пилла, дурустии реҷаҳои коркарди аввалия ва имконияти истифодаи пурраи маҳсулоти ҳамроҳ вобаста аст.

Дар автореферат дараҷаи омӯзиши мавзуъ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, объекту предмет, навгонии илмӣ ва аҳамияти амалии натиҷаҳо пайдарҳам баён гардидаанд. Вазифаҳои гузошташуда ба мақсади асосии кор мувофиқ буда, марҳилаҳои истеҳсоли пилла, коркарди аввалия, истифодаи партовҳо, гирифтани абрешими хом ва истеҳсоли матоъҳои абрагиро фаро мегиранд.

Ҷиҳати муҳими таҳқиқот дар он аст, ки муаллиф натиҷаҳои назариявиро бо маълумоти саҳроӣ ва истеҳсолӣ пайваст намудааст. Омӯзиши фаъолияти хоҷагиҳои кирмакпарварии ноҳияи Данғара ва равандҳои технологии ҶСК «Пиллаи тоҷик» имкон додааст, ки масъалаҳои воқеии истеҳсолот муайян ва роҳҳои ҳалли онҳо пешниҳод карда шаванд.

Муаллиф таъсири омилҳои агробиологӣ ва технологиро ба ташаккули сифати пилла таҳлил намуда, зарурати мутобиқ намудани муҳлати тақсимоти тухми кирмак, шароити парвариш ва реҷаҳои ғизодиҳиро ба ҳолати воқеии базаи тут асоснок кардааст. Ин натиҷаҳо барои беҳтар намудани сифати пилла ва баланд бардоштани самаранокии фаъолияти хоҷагиҳо аҳамияти амалӣ доранд.

Дар автореферат масъалаҳои ҷамъоварӣ, қабул, хушккунӣ, нигоҳдорӣ ва коркарди аввалияи пилла низ таҳлил гардидаанд. Муаллиф дуруст қайд менамояд, ки риоя накардани реҷаҳои технологӣ дар ин марҳилаҳо метавонад ба паст шудани сифати пилла, осеб ёфтани нахи абрешим ва зиёд гардидани талафоти истеҳсолӣ оварда расонад.

Натиҷаҳои марбут ба истифодаи таҷҳизоти истеҳсолӣ ва истеҳсоли матоъҳои абрагӣ қобили таваҷҷӯҳ мебошанд. Мувофиқи натиҷаҳои пешниҳодшуда, механиконидани раванди бофандагӣ имконият медиҳад, ки

маҳсулнокӣ нисбат ба усули дастӣ баланд бардошта шавад. Ин ҷанба аҳамияти амалии таҳқиқотро барои корхонаҳои истеҳсолкунандаи атласу адрас тақвият медиҳад.

Ҳисобҳои иқтисодии овардашуда нишон медиҳанд, ки ҷорӣ намудани тавсияҳои пешниҳодшуда метавонад ба кам шудани хароҷоти истеҳсолӣ, беҳтар шудани истифодаи ашёи хом, зиёд гардидани даромаднокӣ ва самаранокии умумии фаъолияти хоҷагиҳо мусоидат намояд. Муҳим аст, ки муаллиф истифодаи маҳсулоти иловагӣ ва партовҳоро на танҳо аз ҷиҳати экологӣ, балки ҳамчун манбаи иловагии даромад арзёбӣ намудааст.

Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳо бо истифодаи маълумоти саҳрои ва истеҳсолӣ, таҳлили манбаъҳои илмӣ, ҳисобҳои технологӣ ва иқтисодӣ таъмин гардидааст. Хулосаҳои пешниҳодшуда аз натиҷаҳои таҳқиқот бармеоянд ва ба мақсад ва вазифаҳои гузошташуда мувофиқат менамоянд.

Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 13 кори илмӣ, аз ҷумла 6 мақола дар маҷаллаҳои илмии тақризшаванда, 6 мақола ва маърӯза дар маводи конференсияҳои илмӣ ва 1 нахустпатенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд. Теъдод ва мазмуни интишорот ба талаботи корҳои диссертатсионӣ мувофиқат менамояд.

Автореферат бо забони илмӣ ва фаҳмо таҳия шуда, сохтори он ба муҳтавои диссертатсия мувофиқ мебошад. Натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳо ва тавсияҳои амалӣ дар он инъикоси зарурӣ ёфтаанд.

Дар баробари натиҷаҳои мусбат, чунин мулоҳизаҳоро пешниҳод намудан мумкин аст:

1. Дар автореферат натиҷаҳои ченкунии намнокии пилла оварда шудаанд, аммо усули муайянкунӣ, навъи таҷҳизоти истифодашуда ва шумораи такрорҳои таҷриба метавонистанд мушаххастар нишон дода шаванд.
2. Дар қисми марбут ба истеҳсоли матоъҳои абрагӣ нишондиҳандаҳои маҳсулнокии технологӣ оварда шудаанд, вале муқоисаи хусусиятҳои сифатии матоъҳои истеҳсолшуда бо талаботи стандартҳои амалкунанда аҳамияти корро зиёд менамуд.
3. Дар ҳисобҳои иқтисодӣ овардани муҳлати бозгашти сармоягузорӣ ва таҳлили ҳассосияти натиҷаҳо нисбат ба тағйирёбии арзиши ашёи хом, нерӯи барқ ва музди меҳнат асоснокии иқтисодии пешниҳодҳоро пурратар мегардонид.

Эродҳои мазкур хусусияти ҷузъӣ ва тавсиявӣ дошта, ба навгонии илмӣ, эътимоднокии натиҷаҳо ва аҳамияти амалии диссертатсия таъсири ҷиддӣ намерасонанд.

Ҳамин тариқ, автореферати диссертатсияи Рамазонзода Наргис Рамазон (Файзова Наргис Рамазоновна) дар мавзуи «Мукаммалгардонии технологияи истеҳсол ва коркарди абрешим» аз анҷомёфта будани кори илмӣ, асоснокии натиҷаҳо ва аҳамияти амалии тавсияҳои пешниҳодшуда шаҳодат медиҳад.

Диссертатсия ба талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он — Рамазонзода Наргис Рамазон (Файзова Наргис Рамазоновна)

сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) — доктор аз рӯйи ихтисоси 6D073302 — Технология ва коркарди аввалияи маҳсулоти нассоҷӣ ва ашёи хом мебошад.

Тақриздиҳанда:

н.и.т., омӯзгори калони кафедраи технологияи саноати сабук ва нассоҷии ДПДТТ ба номи академик М.С.Осимӣ

Насимова М.М. Имзо: ____________

«18» 06 соли 2026

Имзои Насимова-ро тасдиқ менамоям:
Сардори раёсати кадрҳо, коргузорӣ ва назорати иҷро Юсупова М.Ш. / ____________ /
Суроғаи муассиса: ДПДТТ ба акад. М.С. Осимӣ
Телефон: +992926517226
E-mail: manizha.nasimova@mail.ru